

OTVORENÁ NÁRUČ

ČASOPIS CIRKEVNÉHO ZBORU EVANJELICKEJ CIRKVI A.V. V NITRE, JAR 2021

POKÚŠANIE NA PÚŠTI

Evanjelium podľa Matúša 4. kapitola:

1 Potom Duch vyviedol Ježiša na púšť, aby Ho diabol pokúšal. 2 Keď sa štyridsať dní a štyridsať nocí bol postil, nakoniec vyhladol. 3 Tu pristúpil pokušiteľ a povedal Mu: Ak si Syn Boží, povedz, nech sa z týchto kameňov stanú chleby! 4 On však povedal: Napísané je: Nie samým chlebom bude človek žiť, ale každým slovom, ktoré vychádza z úst Božích. 5 Nato vzal Ho diabol do svätého mesta, postavil Ho na okraj nástrešia chrámu 6 a povedal Mu: Ak si Syn Boží, zhoď sa; veď je napísané: Anjelom svojim prikáže o Tebe a zachytia Ťa na ruky, aby si si nohu neurazil o kameň. 7 Ježiš mu povedal: Opäť je napísané: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha! 8 A zase vzal Ho diabol na veľmi vysoký vrch, ukázal Mu všetky kráľovstvá sveta a ich slávu 9 a povedal Mu: Toto všetko Ti dám, ak padneš a budeš sa mi klaňať. 10 Tu mu povedal Ježiš: Odíď, satan, lebo je napísané: Pánovi, svojmu Bohu, budeš sa klaňať a len Jemu samému budeš slúžiť! 11 Vtedy Ho diabol opustil, a hľa, pristúpili anjeli a poslúhovali Mu.

(pokračovanie na str. 2)

Vzdať sa, odložiť na čas, vedome neprijímať, odriekať si. Toto všetko mi príde na um, keď sa začne spomínať liturgické obdobie z gréckeho slova nésteia (pôst) alebo nésteyó (postiť sa). Trvá to už asi rok, čo v našej spoločnosti zažívame úplne nové veci. Doslova „pôstne“ obdobie. Náš úsmev zakrýva rúško a nevidíme si poriadne do tváre. Nemôžeme si posediť s priateľmi na kávičke a nie je nám dovolené ani sa spoločne pomodliť a zaspievať si. Ak dobrovoľné vzdanie sa prijímania potravy a rôznych zvyklostí znamená duchovné cvičenie a pomyselný duchovný rast k poslušnosti pri nasledovaní Božej vôle, tak posledný rok je pre nás skutočnou „púšťou“, na ktorej sa môžeme dokonale precvičiť.

V izolácii našich rodín sme mali možnosť prehĺbiť lásku. Ako vám to ide s trpezlivosťou a vzájomným porozumením. Neboli naše modlitby v minulosti v mnohom založené na tom, aby sme mali viac času pre rodinu a blízkych. Netúžili sme viac oceniť hodnotu života? Pracovné „home office“ nám možno ukázali, čo všetko robíme zbytočne a pri ktorých procesoch strácame čas.

Pandemický pôst nás učí mať zdravý vzťah s našimi blízkymi. Liturgický pôst poukazuje na to, aký dôležitý je bytostný a fyzický kontakt s Bohom a s Kristovou cirkvou. Iba voči voči ceste Pána Ježiša na kríž sa dá celkom uchopiť zvesť Božieho slova.

Mnohí lekári, kondiční tréneri, hovoria o prospešnosti pôstu. Blahodarné, očistné účinky prináša pre naše telo vzdanie sa zlých návykov v konzumácii potravy a nezdravého štýlu života. V tomto zmysle je pôst spôsob, ako sa vrátiť k zdravému životnému štýlu alebo zlepšiť fyzické a bytostné zdravie človeka. Pôst od spoločnosti, izolácia pred pandémiou, má tiež ochrániť zdravie spoločnosti.

Zdravie je najdôležitejšie. Aj zdravé deti sú darom pre rodinu. Biblia nám predkladá v pôstnom liturgickom čase proces ozdravenia človeka. Pôst hovorí aj „zdravom vzťahu“ človeka voči Pánu Bohu. V Starej zmluve sú známe viaceré príbehy o postení sa. Kráľ Dávid, Jób, či dokonca pôst celého ľudu. (2S 12, 16; 1Kr 21, 27; Sud 20, 26; 1S 7, 6; 1Kr 21, 9; Jer 36, 6. 9, 2Kron 20, 3; Joel 1 14; 2, 12; Jon 3, 5). Pôst spojený s modlitbou mal utíšiť Boží hnev. Bol to výraz pokory pred Bohom. Odvrátenie nešťastia a prosba o odpustenie hriechov, to boli základné prvky pôstu, ozdravenia jednotlivca či spoločnosti. Popol, vrecovina, smútiaca a žalostiacia tvár. Volanie o pomoc k Hospodinovi. Bytostné prežitie svojej hriechnosti, malosti. Uvedenie si toho, ako choroba srdca, vnútra, vnáša do života, nelásku a hriech. Prosba za záchranu, ktorá smerovala v úprimnej modlitbe k živému Bohu. Až tak vážne vnímali mnohí svoje hriechy, previnenia, osobné pády a zlyhania a celú životnú situáciu.

Pán Boh ku nám hovorí v Božom slove. Akokoľvek by ma nudil kazateľ, alebo akokoľvek antipatie mám voči osobe zvestovateľa, vždy sa snažím vypočuť. Zvesť ma vždy zasiahne. Verím tomu, že Pán Boh k nám môže hovoriť aj cez svoje stvorenie, cez životné udalosti.

Tak to bolo v minulosti. Boh zasahoval do života ľudu. Situáciu, v ktorej sa v súčasnosti nachádzame, môžeme prijať ako možnosť ozdravenia našej spoločnosti a cirkvi. Konkrétne aj mojej rodiny, či môjho cirkevného zboru. Pandémia nás mohla priviesť k poznaniu, že sme v našom živote odkázaní každý jeden deň na Božiu milosť. Máš aj ty takúto skúsenosť? Prežil si to aj ty takto osobne? Slová Pána Ježiša oslovujú aj Teba: „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie seba samého,

vezme svoj kríž a nasleduje ma? Vďaka Pánu Bohu za online možnosti. V menších skupinkách, či priamo v našich rodinách môžeme rozjímať nad Božím slovom. Som rád, že sme s priateľmi aj s ostatnými využili online možnosti uvažovať nad tým, ako sme žili a čo je vlastne dôležité pre naše zdravie. Vo veľkom zhromaždení by sme asi nikdy nemali možnosť povedať si také osobné veci. Lepšie sme sa spoznali. Zrazu sme si vo viere bližší. A vôbec nie sme ďaleko.

Pán Ježiš bol v Duchu vzatý do samoty na púšť. Tri veľké pokušenia napovedajú, že čas pôstu je príležitosť na najosobnejšie otázky, ktoré sa dotýkajú bytia. Kto je darcom a pánom života? Nie je lepšie svoj život spravovať sám? Aký má zmysel držať sa Božích pravidiel? Nie je dôležitejšie zariadiť si život podľa svojho uváženia a len na základe svojich rozhodnutí a pokušenia svojho ega?

Pôst Pána Ježiša bol iný. Nebol len o človeku a jeho zdraví. Je príbehom a silným svedectvom o tom, ako Božie slovo, Boží zákon, dokáže potešiť a zachrániť človeka. Božie pravdy a istota Božieho vedenia dokáže previesť aj 40 dňovou púšťou či 40 ročným putovaním po púšti. Vtedy, keď nastanú tie otázky, či toto všetko má zmysel, či je pri nás ešte Božia pomoc, keď je človek vysilený a má chuť skoncovať, vtedy môže jedine Božie slovo a hlboká viera človeka v toto slovo dať nový zmysel životu. Kristus to svojou obeťou na kríži potvrdzuje. Jeho dôvera nás zachraňuje. On nás takto volá k sebe a túži nás vo viere spasiť. Príbeh Pána Ježiša a Jeho pôst je svedectvom, že každá, aj ťažká a zložitá cesta, sa raz skončí. Po každej púšti príde oáza. Otázkou pre každého jedného z nás je, komu človek slúži, komu patrí a na koho sa spolieha. Žalm 118,14: Moja sila a pieseň je Hospodin, On sa mi stal záchranou. Dôverovať

Pánovi Ježišovi a kráčať s Ním. Nasledovať Jeho cestu a spôsob života, či riešenie zložitých situácií znamená nie ovládnuť púšť a pannať nad komplikovanými okolnosťami. Skôr naopak, pokoriť sa,

dúfať, modliť sa, zostať verný a pevne sa ukotviť v Božej pravde. Mať istotu v Ježišovi Kristovi. Prajem vám, milí čitatelia, hojnosť zdravia, aby aj nasledujúce 40 dňové pôstne obdobie bolo pre

vás povzbudením, že v Pánovi Ježišovi Kristovi je Pán Boh s nami a vernosť Jeho zaslúbeniam sa vypláca.

Ivan Boženík, zborový farár

NECHODÍM PRAVIDELNE DO KOSTOLA, TERAZ ODOBERÁM VZORKY

„Podťe, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta. Veru, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili“ (Mt 25, 34 a 40, oba verše krátené)

Žijeme výnimočne zložitú dobu. Kostoly sú pre verejnosť zavreté (teda podľa nariadení), bohoslužby sledujeme online, čítame si Božie slovo. Ale niektorí robia oveľa, oveľa viac. Uvediem niekoľko príkladov.

Prvý. Vo chvíli, ako mi tyčinkou odoberal vzorku antigénového testu, hovorí: Janko, nechodím pravidelne do kostola. Tak teraz aspoň odoberám vzorky. Úžasná služba tohto bohuznámeho brata. Týmto ale neskončila. O pár dní sme sa stretli a opýtal sa ma, ktorej z činností nášho zboru by najviac pomohol jeho milodar, tvorený jeho odmenami za testovanie počas troch víkendov. Približne tisíc eur vďaka nemu podporí činnosť našej zborovej diakonie.

Druhý. Brat Marián Bodolló. Keďže má ukončenú strednú zdravotnú školu, rozhodol sa ako duchovný Finančnej správy prísť dobrovoľne vypomáhať v covidovej ambulancii Nitrianskej fakultnej nemocnice. Býval u nás v kostole v garzónke (ďakujem našim presbyterom, že s

V Jasenovej začínajú testovanie spoločnou modlitbou odberového tímu.

tým súhlasili). Viac sa o jeho vzácnej službe dočítate v nasledujúcom článku tejto Otvorenej náruče.

Tretí. Je z Cirkevného zboru Jasenová. Členka tunajšieho zborového presbyterstva sa od začiatku (v čase písania tohto textu je to po ôsmykrát) aktívne zúčastňuje práce v tíme na testovaní. Zborový dozorca Rajmund Bradík pre túto myšlienku získal aj zborového farára Jána Galla. Každé testovacie ráno začínajú spoločnou modlitbou (na fotografii).

Štvrtý. Zatiaľ je len v rovine myšlienky. Starší syn sa ma po nedávnom testovaní opýtal: Prečo sa netestuje aj v našom kostole?

Toto sú príklady, ktoré možno rozhodnú o tom, že niekto, kto váhal, sa k cirkvi v prebiehajúcom sčítaní prihlási. Každá

minca má dve strany. Zachytávame, žiaľ, aj príklady, ktoré môžu niektorých viesť k neprihláseniu sa. Myslím buď na obsahy kázni na hrane hoaxov (pražský arcibiskup), či nedodržiavanie protipandemických opatrení (konanie „tajných“ omší či počet ľudí v chrámoch počas natáčania online prenosov oveľa vyšší, než platné pravidlá dovoľujú). Na toto si dávajme veľký pozor. Ľudia i liberálne médiá to sledujú a vedia počítať do šesť. Musíme ísť dobrým príkladom:

„Bratia, spoločne buďte mojimi napodobňovateľmi a pozorne si všímajte tých, ktorí tak žijú, ako máte príklad v nás. (Flp 3,17)

Ján Huba, zborový dozorca
Foto: archív Beáty Brašeňovej

KEĎ SLOVÁ NESTAČIA

Brat Marián Bodolló vymenil svoje pracovisko duchovného na Finančnom riaditeľstve SR – Daňový a colný úrad Banská Bystrica – pobočka Rimavská Sobota skoro na mesiac za covidovú ambulanciu v Nitre. Dohoda o jeho dobrovoľníckej pomoci bola do konca januára, kým nepríde k zlepšeniu situácie, teda najmä k návratu ošetrojúceho personálu z karantén a PN-iek. Takéto rozhodnutia sa často nevidia. Čo ho k tomu viedlo?

„Môj bežný deň v čase lockdownu na Daňovom úrade zahŕňa prípravu ranných zamyslení pre žiadateľov, mailovú komunikáciu, telefonáty a v tomto čase sporadické stretnutia so spolupracovníkmi aj z iných pobočiek. Tie možnosti, ako pre drvivú väčšinu duchovných, sú značne oklieštené. A do toho som videl čoraz zhoršujúcu sa situáciu v Nitre. Naozaj mi nebolo ľahostajné pri záberoch na nemocničný personál, ako aj mraziace boxy, čo sa tam dialo. Rozhodol som sa využiť možnosti a pomôcť.“ V stíšení a prosbou o riešenie prosil Pána Boha, ako byť nápomocný a ponúknuť svoje dve ruky do služby. Vďaka podpore vedenia FR SR v krátkom čase už o pár dní nastupoval do Fakultnej nemocnice v Nitre. V rámci zákona o hospodárskej mobilizácii bol vyčlenený na plnenie mimoriadnych úloh. Teda žiadna vypočítavosť z príplatkov a odmien pre sestry, alebo možnosť skoršieho zaočkovania. „Aké zvláštne, deň pred nástupom do nemocnice som bol v kancelárii, s kolegom si dal obedňajšiu kávu – to už

bol taký rituál, písal maily, telefonoval a o deň na to skoro ráno už idem pešo uzímenou Nitrou do nemocnice a rozmýšľam, na čo som sa to dal... Námestníčka pre stredný zdravotnícky personál pani Melanie Beťková sa ma hneď pri príchode spýtala, či som ochotný ísť na covidovú ambulanciu, či som si vedomý rizika. Covidová ambulancia má okrem dvoch samostatných vyšetrovňí aj lôžkovú časť s desiatimi posteľami.“

V službe nemocným

Samozrejme, prvé dve služby boli o zoznámení sa s chodom oddelenia, režimom, uložením

zdravotníckeho materiálu, liekov, prístrojov EKG, kyslíkových fliaš, no najmä nekonečným prijímaním pacientov. A hoci brat Marián Bodolló má za sebou Strednú zdravotnícku školu v Lučenci, musel nanovo „oprášiť“ všetky tie spôsobilosti, ktoré sa v škole naučil. Vývoj v medicíne a v ošetrovatelstve odvtedy výrazne pokročil. Po dvoch dňoch však už nabehol na systém pri prijímaní pacienta – odbery krvi, prípadne zavedenie kanyly, zmeranie vitálnych funkcií, natočenie EKG a po vyšetrení izbovým lekárom prípadné podanie liekov, infúzie, napojenie pacienta na kyslík.

Odbremenil tak zdravotnú sestru, ktorá zatiaľ napríklad nahadzovala údaje o pacientovi do nemocničnej databázy pacientov. Jeho úlohy počas 12-hodinových služieb denných a nočných v overale (ochrannom odveve) zahŕňali často aj vziať pacienta na covid oddelenie alebo na iné reprofilizované oddelenia pre covidových pacientov, postarať sa aj o inkontinentných pacientov, poumývať ich, ošetriť im dekubity (preležaniny), obliecť do suchého. „Pri prekladaní pacientov trpeli mnohí nadváhou, mali nevypočítateľné pohyby, a potrebu kašľať, keď ste nad nimi... celý proces však musíte dokončiť. Až potom vás vystriekajú Incidinom (dezinfekčný roztok) a vydezinfikujete si ruky. Naplno som pociťoval, že milosť Božia bola pri mne, Jeho ochrana bola prítomná napriek všetkému, s čím a kým som robil. Len prejdete po chodbe a prechádzate sa vlastne v priestoroch, kde je silná covidová nálož..., často som si vtedy opakoval slová zo Žalmu 34 „Anjel Hospodinov táborí vôkol tých, čo sa ho boja a zachraňuje ich.“ Upokojovalo ma to a posilňovalo zároveň. No zase je potrebné jedným dychom dodať, že to, čo som ja robil niekoľko týždňov, sestry to už robia v plnom nasadení niekoľko mesiacov. A kto vie, kde je tomu koniec... Žiaľ, hneď v prvý deň sme prijímali aj arcibiskupa starokatolíckej cirkvi Augustína Bačinského. No hoci už bol slabý, predsa vyrovnaným hlasom mi na otázku, ako sa cíti, odpovedal: „Ježiš mi pomáha.“ Úžasné svedectvo pre suseda na izbe, ako aj práve ošetrojúcu sestru.“

Podpora od najbližších i cirkevného zboru

Čo hovorila na jeho rozhodnutie pani manželka Júlia? „Povedala mi: Poznám ťa, už si sa rozhodol a ja ti v tom už nezabránim. Obaja sme zvyknutí pomáhať, neviem si ťa predstaviť, že by si v tejto situácii sedel v kancelárii.“ Okrem podpory v rodine, súčasného zamestnávateľa FR SR ju mal brat Marian Bodolló aj od svojich kolegov duchovných a laikov z ekumenickej pastoračnej služby. „Brat generálny duchovný Viktor Sabo sa živo zaujímal o moju prácu, ako sa mi darí. No čo si vážim, keď ma osobne do Nitry pred nočnou službou prišiel navštíviť, povzbudiť a priniesol misijný materiál. Veľká vďaka patrí aj domácejmu cirkevnému zboru v Nitre s bratom farárom Ivanom Boženikom, ktorí promptne zareagovali a poskytli mi na daný čas ubytovanie.“

Na takúto službu treba dozrieť

Popri týchto ošetrovateľských, sesterských prácach si k nemu našli cestu nezávisle aj dvaja zo zdravotníkov so žiadosťou o duchovno-pastoračný rozhovor. „Hoci je personál v nemocnici mladý – okolo 25–35 rokov – obdivoval som, ako operatívne riešili krízové procesy, keď prišlo veľa pacientov. To mi dáva do budúcnosti nádej. Naši mladí sú šikovní, musíme im viac veriť. Okrem zdravotníckeho personálu pomáhali aj vojaci. Tí sa skvele zhostili svojej úlohy, rovnako aj dobrovoľníci – mnohí živnostníci, ktorí momentálne nemali prácu, a tak radšej tiež pomáhali, akoby mali sedieť doma. Na chvíľu ma premkol pocit, že takú zomknutosť a spolupatričnosť na jednom mieste

som naposledy zažil v ponovembrových mesiacoch 1989 roku. Väčšina zo sestričiek bola o generáciu mladšia, a tak som bojoval s tým, ako zapadnem. Vôbec som im na začiatku nepovedal, že som farár. Chcel som vidieť ich prirodzené postoje a reakcie k tomu, čo som robil, nie k mojej profesii. S odstupom času môžem povedať, že som urobil dobre. Posledný týždeň som už povedal, že som tiež duchovný, nakoľko sme prijali rímsko-katolíckeho farára na covid a vtedy som povedal, „kolega duchovný.“

Pýtam sa ho, ako vníma toto Božie volanie o pomoc do Nitry a kladiem mu čisto hypotetickú otázku: Keby sa niečo takéto stalo pred 20-timi rokmi, zvládol by to rovnako dobre? „Nie. Vtedy som bol mladý, namyslený, a určite majster sveta, ktorý by to tam prišiel zachrániť. Skrátka čosi odporné. Vekom však človek získava skúsenosti, chápe viac vecí. Prehry už berie vyrovnanejšie a víťazstvá pokojnejšie, ako keď bol mladý a mal 25 rokov, jednoducho dozrie a pokorí sa. A tu sa mi to potvrdilo.“ V čase, keď nastúpil do služby, sme si akurát pripomínali narodenie lekára, teológa a hudobného virtuóza Alberta Schweitzera. „On vybudoval nemocnicu v africkej republike Gabon, v Lambaréne, kde v hlbokom pralese liečil domorodé obyvateľstvo. Po tom, čo všetko pre ňu obetoval, na sklonku svojho života povedal: Každý by mal mať to svoje malé Lambaréne. Ja som to svoje našiel v nitrianskej nemocnici.“

Jana Kilianová

Foto: archív Mariána Bodolló

LEKÁREŇ

Sestru Inku Benešovou som spoznal pri mojom príchode do zboru vonku pred kostolom. Potom som ju vídaval na službách Božích a nakoniec za okienkom lekárne vedľa kostola. Pri troch deťoch je stále niekto chorý, takže sme sa nie raz dali aj do reči. Poprosil som ju, o stretnutie a o odpovede na pár otázok. Som rád, že sme sa mohli lepšie spoznať. Diskutovať o živote a súčasnej situácii, o cirkevnom zbore a mal som príležitosť pozrieť sa na veci aj očami „lekárničky.“

Rozhovor s Mgr. Pharm. Oľgou Benešovou, rod. Peckovou – dcérou bývalého dozorca ECAV Nitra

Mohli by ste sa našim čitateľom predstaviť?

Som farmaceut, chcela som byť farmaceut. Už ako dieťa som bývala chorá. Moja mamka ma brávala do lekárne, kde som často čakala a obdivovala tam všetko. Pracovala tam mamina kamarátka a aj ja som chcela pomáhať ľuďom. O inom som ani neuvažovala. Čiže od detstva som sa chcela stať lekárničkou. Mamka si myslela, že budem učiteľka. Ale po strednej SVŠ sme nakoniec traja z ročníka išli na farmáciu. Skončila som vysokú školu, 17 rokov som robila v nemocničnej lekárni a potom v súkromnom sektore. Istý čas v lekárni na Farskej ulici ako zodpovedný farmaceut a teraz si užívam už len ten kontakt s pacientom v lekárni pri našom kostole.

Čiže sa niečo zmenilo na vašej práci? Alebo akú prácu má vlastne farmaceut?

My máme v princípe prácu v lekárni podelenú. Objednávky,

expedícia, príprava liekov a iné činnosti. Zmenil sa kontakt s pacientom a určite aj spôsob distribúcie liekov. V minulosti sme denne pripravovali očné kvapky, maste. Denno-denne sa miešalo a pripravovalo. Je toho podstatne menej a viac sa používajú už originálne prípravky.

Ako ste si našli cestu do nášho cirkevného zboru?

Ja som sa narodila tu, v Nitre, do evanjelickej rodiny. Môj ocko bol presbyter a potom dlhý čas aj dozorca cirkevného zboru. Otcov brat bol farár v Súľove. Ja som to prežívala úplne prirodzene. Náš kontakt s rodinou farára bol úplne prirodzený, samozrejmy. Či Valáškovci alebo Prostredníkovci, ale aj Elkovci. Mali sme aj priateľské kontakty a pobyt na fare bol úplne normálny. Vyrastala som s kostolom, z mamkinej strany tiež s dedom sme chodili do kostola v Partizánskej Lupči. Farárova dcéra bola moja prázdninová kamarátka.

Tam, kde sme bývali, pod Borinou, spolu s katolíckou rodinou, sme nikdy nevnímali rozdiel -

ako deti aj doteraz. Sme veľká rodina a nebol tam nikdy nejaký rozdiel alebo delenie. Hoci naša cirkev je otvorenejšia, tolerantnejšia. Keď chodím do kostola, pozerám, ktoré z maminých priateľiek ešte chodia do kostola. Teší ma, keď ich vidím.

Rada čítam a veľa čítam. Čím som staršia, tým viac viem počúvať a učím sa stále počúvať aj okolie. Jedno z mojich obľúbených je „nechaj to tak, Boh to zariadi“. Aj pri kontakte a rozhovore s ťažko onkologicky chorými pacientmi si uvedomujem - my s tým nič neurobíme, môžeme liečiť, ale je to v rukách Božích.

Pracujete v lekárni, môžete nám povedať bližšie o vašej práci, priamo o vašom zamestnaní?

Celý život pracujem v lekárni. Keď to porovnam, predtým bol papierový recept a táto elektronická doba síce mnohé uľahčila, ale aj veľa vecí zrýchlila. Osobne si myslím, že to pôvodné čaro farmácie zmizlo, farmácia bola viac farmáciou.

Bolo menej liekov?

Nie. To určite nie. Ale kontakt s pacientom bol bližší. Dnes nemáte toľko času sa venovať pacientovi. Zmenilo sa toho veľa vo všetkých oblastiach života, aj postavenie farmaceut, pán lekárnik. Bola to dosť náročná vysoká škola.

Čiže chodíme do lekárne ako do potravín, pani predavačka, predajte mi?

Asi tak, mnohí prídu do lekárne s tým - čítal som na internete. Ale môžeme si za to asi aj sami, že postavenie lekárnik je niečo ako predavačka za pultom. Ale mnohí sa pýtajú a chcú poradiť. Čo je dobré, čo im odporučíme. Snažíme sa ľudí vypočuť a poradiť čo najlepšie. Niekedy pacient zoberie radšej to, čo číta na internete, ako si vypočuje skúsenosť lekárnik. Mnohí nahrádzajú originálne lieky. Generiká obsahujú tú istú účinnú látku ako originál, ale pomocná látka môže byť iná, nemusí to vždy sadnúť. Ale chápem ľudí, že ich motivuje nižší doplatok. Je to ťažká a zložitá téma.

Z okna vidím pred lekárňou rad ľudí. To je fakt taký dopyt po liekoch?

To, že stoja ľudia pred lekárňou, je z dôvodu opatrení. Niektorí potrebujú prehodiť slovo, niektorí poradiť, iní berú lieky viacerým. V marci 2020, keď pandémia začala, nebol ani paralen, prázdne regály. Teplomery sa nedali objednať. Bola som unavená a vyčerpaná. Ľudia kupovali všetko. Vitamíny, acylpyrín, rúška, rukavice. Ľudia to brali vážne a dodržiavali nariadenia. Teraz sme sa s tým „zžili“. Vnímam to pozitívne. Začali sme vnímať svoj zdravotný stav, prijímať viac vitamínov, starať sa o seba. Prijem vitamínu D v zim-

ných mesiacoch by malo byť samozrejme. Rúško počas chrípky tiež, a nemalo by to byť nič divné. Keď som navštevovala dcéru v zahraničí, nosenie rúšok na letisku bola absolútne prirodzená vec. Dve rúška cez seba - to je už skoro na úrovni respirátora.

Registrujem vás v našom kostole, vidím vás na službách Božích. Nachádzate súvis medzi vierou a uzdravením skrze „lieky“? Je tam nejaká spojitost?

Ja to beriem všetko prirodzene. Nikdy som sa takto nezamýšľala. Snažím sa pomôcť každému. Každý človek je inakší a sú ľudia, ktorí chcú skĺbiť vieru v Pána Boha, že mi pomôže a aj liek im pomôže. Stretávam sa však denne aj s názorom, že užívanie liekov mi už nepomôže a niektorí vyslovenie zas veria len liekom. Pri onkologických pacientoch sú ľudia, ktorí hľadajú nielen liekovú cestu, ale aj tú duchovnú. To sú už filozofické otázky, osobné. Niektorí veria v silu modlitby. Ja si myslím, že nám vždy Pán Boh dáva zázrak. Alternatívna medicína hľadá príčinu a nerieši len dôsledok. Klasická medicína lieči dôsledok, viac menej. Bolo by ideálne spojenie týchto dvoch medicín a isto sú lekári, ktorí to praktizujú. Napr. taký zvýšený cholesterol môže mať veľa príčin. Bolo by rozumné a vhodné využiť všetky poznatky. Nevyskúšať a všetko zmietnuť „zo stola“ nie je celkom vhodná cesta. Za svoje rozhodnutie musí každý niesť dôsledky. Môj otec mi hovoril: „Správaj sa tak, aby si sa na seba mohla pozrieť do zrkadla“.

Ako vnímate celú túto situáciu okolo pandémie COVID-19?

Určite to nie je sranda. Začína to od každého z nás, ako k tomu

pristupujeme. Rúško nosím kvôli sebe a chránim aj druhého človeka. Výter z nosa, keď to urobím, tak kvôli sebe, má to pre mňa význam a viem ochrániť druhého, kolegov, rodinu. Robme to kvôli sebe. Ak viem, že nie som v poriadku, nebudem nikoho ohrozovať. Nikdy to tu nebolo. Keď si kladiem otázku, ako sa chrániť, tak určite nosenie rúška, vitamíny, dýchadlo, zinok, céčko.

Netreba sa báť, ale ani podceňovať situáciu. Vnímam to na pacientoch. Sme viac izolovaní, máme menej komunikácie, to všetko môže spôsobovať viac depresie. Určite netreba podliehať panike. Vždy je svetielko na konci tunela.

Zmenila pandémia niečo vo vašom živote? Vnímate niečo inak?

Nie, nie niečo tak závažné. Zmenilo sa to, že nemôžem byť s deťmi, ale beriem to. Existujú online možnosti. Boli to prvé Vianoce bez detí. Síce nie sme spolu, ale možno sme spolu viac ako niektoré rodiny, ktoré sú fyzicky spolu. Viac komunikujeme. Viacej sa kontrolujeme a hovoríme si svoje pocity. Niektorí bývajú v jednom meste a nevidia sa rok. Ja som typ človeka „salám-párky“, neanalyzujem stále prečo, začo, načo. Nájdem si inú možnosť a nestresujem sa. Ak sa mi nedá ísť do kina, pustím si film z netu.

Mnoho ľudí spochybňuje celú túto situáciu a očkovanie, ako to vnímate vy?

Aj dnes máte mamičky, ktoré spochybujú očkovanie. Je to individuálne. Na zastavenie pandémie musíme urobiť nejaký krok. Každý liek má nejaké vedľajšie účinky. Ľudia užívajú napríklad Ibuprofen a vôbec netušia, aké má vedľajšie účinky.

Určite sa dám zaočkovať, ne- treba nad tým špekulovať. Čo je dostupné, treba využiť. Je to proces, ale my nemáme momentálne inú možnosť ako očkovanie. Musíme očakávať aj vývoj, nevieme, aký bude. Ale to nevie povedať nikto. Tak to bolo aj v minulosti. Tiež mutácie, ktoré tu sú. Osobne si myslím, že treba počúvať odborníkov. Je to „mravčia“ práca. Nedá sa čakať, čo to spraví. Vývoj vakcíny je niečo dlhodobé. Ale aj tieto vakcíny, to nie je záležitosť týždňa. Vakcína má jadro a na to sa pridávajú vylepšenia. Mali by sme počúvať viac našich odborníkov. Sú to výborní ľudia, múdri vedci.

Kedy očakávate návrat do normálneho života a v čom by sme sa ako pacienti mali zlepšiť? Máte pre nás nejaké odporúčanie?

Prognóza do normálu? Toto je absolútne neodhadnuteľné, aký to bude mať spád. Keď sa zaočkuje väčšina populácia, vznikne kolektívna imunita. Vzniká aj priestor pre ochranu tých, čo sa nemôžu zaočkovať. Svetielko na konci tunela je vždy, ale aký bude ten tunel dlhý, to nevieme. Odporúčam používať zdravý rozum. Ako sa ja správam k okoliu, tak sa aj okolie správa ku mne. Prajem si zodpovedné správanie voči okoliu,

aj voči sebe. Raz toto všetko pominie. Časom sa možno na tom zasmejeme. Uvidíme, ako na to budú spomínať naše deti.

Mrzí ma, že deti sú tým isto zasiahanuté najviac. Napríklad takí maturanti, to má všetko svoje čaro a kúzlo. Na čo budú spomínať? Nás bolo v triede 42 a budúci rok uplynie 50 rokov od našej maturity. Každých 5 rokov organizujeme stretnúťku, posledné roky už aj každoročne. Doteraz spomíname na dobrý kolektív. Decká prichádzajú o strašne veľa. A tie mobily - to je horor. Mrzí ma, že sa nevedia porozprávať a k tomu aj táto situácia. Zhováral sa Ivan Boženík

Foto: autor

LIEKY

Mohli by ste sa našim čitateľom predstaviť?

Volám sa Kristína Bartoňová, mám 39 rokov, vyštudovala som Prírodovedeckú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave, odbor vedecká biológia. Od skončenia štúdia pracujem vo farmaceutickom priemysle a už 10 rokov sa zaoberám klinickými štúdiami liekov.

Ako ste si našli cestu do nášho cirkevného zboru?

Evanjelický cirkevný zbor v Nitre navštevujem od detstva, najprv s mojou starou mamou, potom s mamou a otcom a teraz už aj so svojou dcérou.

Pracujete vo farmaceutickom priemysle. Môžete našim čitateľom povedať bližšie o vašej práci, o vašom zamestnaní?

Zaoberám sa klinickými štúdiami liekov. Farmaceutické spoločnosti celosvetovo investujú významné prostriedky na výskum a vývoj, aby prinášali

inovatívnu liečbu pre pacientov. Každý nový liek musí byť najprv prísne klinicky testovaný, to znamená, musí sa zistiť, či je bezpečný pre ľudí. Tento proces trvá aj niekoľko rokov, prebieha v rôznych nemocniciach po celom svete a ja koordinujem určitú časť tohto procesu.

Registrujem vás v našom kostole, viem, že ste veriaca, chodíte na Služby Božie, vidíte aj nejaký súvis medzi vierou a

uzdravením skrze „lieky“? Je tam nejaká spojitosť?

Myslím si, že určite je. Podľa môjho názoru nie je náhoda, ak sa vynájde nový liek, určite vedie myšlienky ľudí niekto vyšší.

Ako vnímate situáciu okolo pandémie COVID-19?

Vnímam dnešné časy ako veľmi zvláštne. Myslím si, že nikto z nás niečo podobné ešte nezažil a nemal skúsenosť s opatreniami, aké musíme akceptovať

dnes. Myslím si preto, že dnes je potrebná modlitba viac, ako kedykoľvek predtým, nemyslím tým, že niekedy by bolo dobré sa modliť menej, ale myslím si, že ťažké časy sa dajú prekonať len blízkosťou Boha a to sa dá len cez modlitbu a potom budeme jasne vidieť cestu, akou máme kráčať.

Zmenila pandémia niečo vo vašom živote? Vnímate niečo inak?

Áno, zmenila veľa vecí, aj keď „home office“ nebola pre mňa žiadna novinka, keďže na home office pracujem už niekoľko rokov. Som zvyknutá sa stretávať s kolegami len virtuálne, cez telekonferencie, keďže väčšina kolegov, s ktorými spolupracujem, je z rôznych krajín sveta. Môžem ale povedať, že nič nenahradí osobný kontakt ľudí, virtuálny svet nie je plnohodnotná náhrada. Ľudia sa správajú viac sebecky a každému záleží len na svojej časti práce a nesprávajú sa ako tím. Veľmi ma ovplyvnilo napr. obmedzenie cestovania, keďže mám miesta vo svete, kam chodím načerpať nové sily a sú pre mňa veľmi dôležité, kde som sa ale, bohužiaľ, minulý rok nedostala.

Taktiež ma veľmi ovplyvnil zákaz slávenia verejných bohoslužieb a preto som naozaj veľmi vďačná každému kňazovi, ktorý šíri evanjelium aspoň cez internet.

Dozvedel som sa, že máte aj bližší prehľad o liekoch, o procesoch, ktoré súvisia s liekmi, tiež o vakcínach, viete nám niečo viac povedať?

Momentálne témou číslo jedna sú vakcíny proti SARS COV-2. Za kľúčové riešenie zvládnutia dnešnej situácie sa považuje práve vývoj vakcíny, ktorý však zvyčajne trvá 10 a viac rokov. Takýto časový rámec nie je v krízovej situácii prípustný, a preto je proces jej vývoja mimoriadne náročný.

Prečo myslíte, že majú ľudia pochybnosti a polemizujú o tom, či sa dať zaočkovať.

Je pravda, že poznáme zatiaľ iba okamžité efekty týchto vakcín, ale nepoznáme ich dlhodobý bezpečnostný profil. Myslím si, že pre starších ľudí určite majú význam.

Odporučili by ste aj vy niečo osobne našim čitateľom pre zdravší život, alebo niečo v zmysle ako užívať „menej liekov“?

Pozitívny prístup k životu.

Mnoho ľudí spochybňuje celú túto situáciu a očkovanie, ako to vnímate vy?

Aj napriek tomu, že potreba očkovacej látky je naliehavá, snaha o jej rýchlejšie sprístupnenie vyvoláva vo svete nespočetné množstvo otázok a obáv. Dôležité je uvedomiť si, že vývoj bezpečnej a účinnej vakcíny v skrátanom časovom rámci neznamená ohrozenie verejnosti, pretože bezpečnosť a účinnosť sú nevyhnutné predpoklady povolenia uvedenia ktorejkoľvek očkovacej látky na trh v EÚ aj inde. Na začiatku je nevyhnutná fáza predklinická, v ktorej sa potenciálna vakcína testuje in vitro a in vivo, pričom sa využívajú bunkové kultúry a zvieracie modely. Zisťuje sa, či a v akých dávkach je navrhovaná vakcína schopná navodiť imunitnú odpoveď, a taktiež vznik nežiaducich reakcií.

Keď sa rozprávate s kolegami vo vašej profesii medzi sebou debatujete, vy máte aké prognózy, kedy myslíte, že sa život vráti do „normálu“?

To je veľmi ťažká otázka a v súčasnosti neviem na ňu odpovedať, pretože takáto situácia je nová a tento vírus sa vymyká všetkému, čo sme doteraz poznali.

V čom by sme sa mali zlepšiť? Alebo na čom by sme si mali dať viac záležať, čo sa týka nášho zdravia?

Veľa vitamínov v tomto zimnom období, hlavne vitamín D a pohyb na čerstvom vzduchu.

Zhovárал sa Ivan Boženík

Foto: archív

ŽIDOVSKÝ SVIATOK PURÍM

Židovský národ každoročne oslavuje sviatok Purím, o ktorom nachádzame zmienku v starozmluvnej Knihe Ester. Udalosti, ktoré sú opísané v knihe vyvrcholili vyslobodením izraelského národa z rúk nepriateľov. Počas sviatku Purím si Židia pripomínajú víťazstvo nad Hámánom, ktorý mal v pláne tento národ vyhubiť. V tomto roku pripadá sviatok Purím na 25. – 26. februára. O slávení sviatku Purím nachádzame v Knihe Ester tri správy: Est 9, 16 – 19; Est 9, 20 – 28; Est 9, 29 – 32.

Príkazy počas sviatku

Počas sviatku Purím sa má dodržiavať päť ustanovených príkazov:

1. Čítanie knihy Ester počas bohoslužby.

Toto čítanie prebieha v predvečer a v nasledujúce ráno sviatku. Vždy, keď kantor vysloví Hámánovo meno, všetci prítomní robia veľký hluk.

Týmto spôsobom chcú symbolicky „vymazať“ spomienku na tohto nepriateľa Židov.

2. Posielanie darov.

Židia darujú minimálne jednému človeku dva druhy potravín alebo nápojov. Tie sa majú bez akejkoľvek prípravy ihneď skonsumovať.

3. Obdarovávanie chudobných.

Ako splnenie tohto príkazu sa rozumie darovanie aspoň dvoch darov vo forme potravín alebo peňazí dvom ľuďom (jeden dar pre jedného človeka). Chudobných majú obdarovať v deň Purímu, aby si mohli aj oni zaobstaráť slávnostnú hostinu.

4. Purimová hostina.

Počas slávnostného stolovania sa zapália sviečky, ktoré symbolizujú radosť. Pri tejto udalosti sa môže vykladať Kniha Ester. Prestrie sa stôl s jedlom, ktoré pozostáva z chleba, ryby, mäsa, ale aj z iných jedál.

5. Príkaz byť veselý.

Purím predstavuje radostný sviatok, ktorý sa slávi na pamiatku víťazstva a záchranu židovského národa a preto je veselosť, resp. radostná nálada počas Purímu jeho prirodzenou súčasťou. Výnimkou sú tí, ktorým v týchto dňoch zomrel niekto blízky.

Zvyky a tradície spojené so sviatkom Purím

Súčasťou tradície sviatku Purím sú často aj zvláštne masky a kostýmy. Pri zmienke Hámánovho mena Židia dupocú nohami a búchajú rukou do stola. Od 3. stor. sa objavuje zvyk pri písaní zvitku, podľa ktorého sú mená desiatich Hámánových synov napísané v oddelených riadkoch nad sebou a majú sa recitovať na jeden dych. V komentári jedného z rabínov sa spomína istá detská tradícia, keď na kamene, alebo na drevo deti kreslia napodobeniny Hámána, príp. napíšu jeho meno. V momente, keď sa vysloví Hámánovo meno,

tieto kúsky o seba trú a to až do vtedy, kým sa Hámánovo meno, resp. jeho kreslená napodobenina nezmaže. Alebo sa Hámánovo meno napíše na podrážku topánky a pri každom vyslovení jeho mena sa nohami búcha o zem, a tak sa jeho meno zotiera. Od stredoveku sa konajú aj tzv. „Purímové hry“. Ide o zdramatizovaný tradičný Purímový príbeh, alebo o paródiu na súčasné pomery. Počas týchto hier preberajú najmä deti charaktery postáv z príbehu. Masky, príp. celý kostým, sú príležitosťou pohybovať sa medzi priateľmi inkognito. Pôvod mena Ester možno odvodiť z hebr. slova „seter“, ktoré znamená skrytosť. Navyše, v Knihe Ester sa Božie meno nespomína ani raz. Boh v „maske“ navonok do situácie v príbehu nezasahuje, no kontroluje ju a udalosti

v skrytosti riadi. Používanie masiek a kostýmov môže symbolicky poukazovať na túto skutočnosť.

Špeciálnym jedlom, ktoré sa počas tohto sviatku nachádza na stole v židovskej rodine, je pečivo v tvare trojuholníka, plnené makom alebo marmeládou, tzv. Hámánove uši. Medzi ďalšie z jedál patria tzv. kreplech, ktoré pochádzajú z kresťanských fašiangov. Jedia sa v čase, keď sa končí s búchaním a krikom. Počas tohto sviatku Židia jedia aj uvarenú a osolenú fazuľu. Dôvodom je pôst, ktorý Ester dodržiavala pred tým, ako predstúpila pred kráľa Ahasvéra. Ester pravdepodobne nechcela jesť nič, čo by nebolo kóšer, podobne ako Daniel a jeho priatelia na dvore kráľa Nebúkadnecara (por. Dan 1, 12).

Popri vzájomnom obdarovávaní a tiež obdarovávaní chudobných sa k sviatku Purím postupne pridávali aj ďalšie zvyky: Čítanie zvitku Ester v synagóge, postenie sa počas 13., resp. 14. adára, obliekanie si kostýmov a masiek, vyrábanie napodobenín Hámána a pod. Okrem toho dnes Židia v rámci tohto sviatku praktizujú aj iné tradície, napr. paródie na politikov, učiteľov alebo rabínov. V minulosti to bolo aj vešanie alebo pálenie figuríny Hámána.

Niektoré reformované židovské spoločenstvá tento sviatok zrušili, kým iné pokračujú v jeho slávení ako dňa povzbudení a nádeje. Židom to pomáha vyjadriť svoje emócie a odstrániť pocity hnevu a nenávisti.

Simona Devečková,
zborová kapláňka

TROCHU ONESKORENÉ ZAMYSLENIE

Oneskorené vzhľadom na čas, keď som sa oň chcela podeliť so všetkými. Viaže sa totiž ešte stále k prelomu starého a nového roka, keď si kladieme rozličné predsavzatia a sme presvedčení, že tentokrát sa nám ich určite podarí dodržať. . . . Tentokrát to vyjde! Vytyčujeme si rozličné ciele. Niekedy sú naozaj veľmi úsmevné, niekedy trochu prízemné, alebo ťažko dosiahnuteľné. Ale tak to už v tomto čase chodí. Asi by to ani nebolo ono, keby sme sa tejto časti na prahu nového roka vzdali.

Lenže my toto môžeme urobiť každý nový mesiac, týždeň, deň aj hodinu. Nie je ťažké cieľ si vytýčiť. Ale je mnohokrát veľmi namáhavé dosiahnuť ho.

Keď si čítam v Biblii Matúšovo evanjelium o talentoch, vždy ma napadne to isté - že aj Pán Boh má svoje ciele. Nie sú porovnateľné s našimi prozaickými a v Jeho očiach azda aj malichernými, ale keby ich nemal - na čo by sme tu boli?

A tak si práve toto evanjelium často opakujem.

Každý rok, každý mesiac, týždeň, deň či hodinu dostávame nové šance na to, aby sme to Božie očakávanie splnili. Je to v mojom chápaní asi tak, že pri našom príchode na svet sme vlastne poslaní na cestu životom. Na túto cestu každý z nás dostáva aj výbavu, s ktorou máme rozumne naložiť tak, aby nám slúžila na obživu, aby sme sa vedeli o ňu podeliť a možno niekedy získať aj čosi navyiac.

Sú to práve tie talenty. V Biblii je to určitá hodnota platidla. V živote je to duchovný vklad, ktorý by sme mohli, alebo mali premeniť na iné, možno aj materiálne hodnoty. Je našou obrovskou povinnosťou tento vklad ochraňovať, pestovať, deliť sa oň a snažiť sa o jeho rast. Tie biblické talenty zotrvali v našom slovníku dodnes a určite sa z neho ani v budúcnosti nevytratia. Podobenstvo o talentoch je stále rovnako aktuálne a vôbec na svojom odkaze nič z čias, keď bolo zachytené a zapísané, nestratilo.

Strácame my.

Strácame, a nevedomujeme si to.

Každý z nás dostáva ako svoj základný vklad pri prvom nádychu talenty. Častokrát sa nám zdá, že talent, ten výnimočný, neprehliadnuteľný talent majú len niektorí ľudia. Tí, čo vedia maľovať, spievať, písať, komponovať hudbu alebo vynájdu niečo prelomové v oblasti vedy či techniky. Áno, zvyčajne o takýchto ľuďoch hovoríme, že sú talentovaní.

Ale takto to nie je!

Ani v Biblii nie je napísané, že každý dostal rovnakú hodnotu talentov. Ani nemusel. Ide o to, ako s vkladom naložil. Ide o to, ako tento vklad dokážeme rozmnožovať, deliť sa oň tak, aby slúžil aj druhým. Mimoriadnym vkladom, o ktorom si mnohí myslia, že nestojí za zmienku a pritom opak je pravdou, je byť dobrým rodičom, zodpovedným zamestnancom, príjemným kolegom, trpezlivým učiteľom atď., atď. . . . A ide aj o to, aby sme sa neuzavreli do seba s vedomím, že naša prítomnosť nie je nikomu prospešná, alebo - nebodaj - čo ak ukážeme, že niečo dokážeme a potom budú od nás chcieť viac . . . Tam sú tie zakopané talenty. Nezáročený vklad do človeka, ktorý prešiel životom bez toho, aby po sebe zanechal akúkoľvek stopu.

V rámci súčasnej pandémie prežívame naozaj ťažké obdobie. A práve tu až príliš vidieť a cítiť, kto tie svoje talenty premieňa na úžasné hodnoty. Je to napríklad pomoc tým, ktorí možno pomáhali pred nami, no teraz už nemusia vládnuť. Je to schopnosť deliť sa s tými, čo na to nemajú.

Ak mám svojich talentov trochu navyše - viem ich využiť aj pre radosť a prospech druhých?

Deliť sa neznamenaá uberať zo svojho vkladu.

Práve naopak. Je veľa spôsobov, ako svoj častokrát nenápadný vklad talentov zveľadiť, aby naozaj neostal len neužitý a zahrabaný. Život s takýmto nezáročeným vkladom talentov je prázdny, smutný, bez radosti. Aj tie najmenšie talenty musíme v sebe nájsť, vážiť si ich a opatrovať.

Užívať tak, aby sme vedeli s radosťou odovzdávať sumár pri ich návrate Tomu, kto ich do nás vložil.

Zuzana Švecová

PRIDAJ SA K NÁM
PODEĽ SA S TÝM, ČO HOSPODIN POŽEHNAL

MESAČNÝ CIRKEVNÝ PRÍSPEVOK

Cirkevný zbor ECAV Nitra
IBAN: SK29 7500 0000 0003 0266 0573
banka: ČSOB, variabilný symbol: 333
do poznámky: meno + poznámka MCP

Ochotného darcu miluje Boh (2 Kor 9,7)

ZA PAVLOM STEHLOM

Pohrebná kázeň pri rozlúčke s br. Pavlom Stehlom, 26.1.2021, Nitra

Matúš 17,1-9

Ó Bože, buď s nami, keď sa smrť priblíži, a po nej nás preved' k večnej radosti.

Smútiacich za bratom, poteš v žiali kríži, nech sa im Tvoj pokoj v srdciach rozhostí.

Buď s nami a osuš slzy, zahoj rany, svojim verným otvor večné nebies brány. Amen

1 O šesť dní vzal Ježiš so sebou Petra, Jakuba a jeho brata Jána a vyviedol ich na vysoký vrch do samoty. 2 Tam sa premenil pred nimi a tvár Mu žiarila sťa slnko a rúcho jeho zbelelo ako svetlo. 3 A hľa, ukázali sa im Mojžiš a Eliáš a zhovárali sa s Ním. 4 Peter prehovoril k Ježišovi: Pane, dobre je nám tu. Ak chceš, urobím tu tri stánky: jeden Tebe, jeden Mojžišovi, jeden Eliášovi. 5 Keď on ešte hovoril, ajhľa, jasný oblak ich zastrel a z oblaku ozval sa hlas: Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo; Jeho poslúchajte. 6 Keď to učeníci počuli, padli na tvár a náramne sa báli. 7 Ježiš pristúpil k nim, dotkol sa ich a riekol: Vstaňte a nebojte sa! 8 A keď pozdvihli oči, nevideli nikoho, len samého Ježiša. 9 Keď schádzali z vrchu, prikázal im Ježiš: Nikomu nehovorte o tomto videní, kým Syn človeka nevstane z mŕtvych!

Vážená zarmútená rodina, bratia a sestry v Pánovi Ježišovi Kristovi!

S Vaším drahým manželom a otcom som sa osobne stretol u Vás doma, pár dni pred tým, ako

nastúpil do domu seniorov. Hoci sa zhoršoval jeho zdravotný stav, v rozhovore so mnou sa zaujímal o zbor a cirkev. Nestážoval sa na to ako sa má ani sa mi nesnažil vyrozprávať dlhé historiky o tom, čo všetko urobil pre cirkev. Mrzelo ho, že hoci cirkevný zbor má úžasné priestory, stretáva sa v nich málo mladých ľudí. Generácia mladých rodín, ktorá by mala duchovný domov v zbere. Pomodlili sme sa, rozlúčili a poprial mi veľa síl nech sa mi darí v službe.

Pri správe o jeho úmrtí sa mi vyobrazilo toto stretnutie. Muž, ktorý by mohol byť hrdý na minulosť a dávať do popredia a stavať na piedestál seba a to čoho dosiahol v profesijnom, súkromnom živote či v službe cirkvi, v pokore priznal čo ho mrzelo a myslel na budúcnosť. Pozeral sa na to, čo všetko nás čaká a na čom by sme mohli pokračovať.

Božie slovo hovorí o tom ako Pán Ježiš vzal troch učeníkov na vrch Tábor. Tam sa Pán premenil a v rozhovore s Mojžišom a Eliášom sa pripravoval na cestu kríža, ako uvádza Evanjelista Lukáš. Tam na hore, pri modlitbách, vstúpili aj učeníci do sveta vzkriesenia. Osobne a bytostne prežili Božie kráľovstvo, kde čas, priestor, hriech ani smrť nehrajú žiadnu úlohu. Len viera a Kristus dávajú toto kráľovstvo. A učeníci poznali, že v Ježišovi sa to netýka len budúcnosti. Tak sa pozeráme na nebo my. Traja učeníci sa v Ježišovi Kristovi stali súčasťou sveta Božieho, ktorý ohlasoval Boží Syn Ježiš Kristus. Tam Mojžiš a Eliáš pripravovali a posilňovali Pána Ježiša na cestu kríža.

Posledná nedeľa po Zjavení hovorí o ukončení Vianočného kruhu a správ o narodení Mesiáša a pozýva nás nasledovať cestu. Aj my máme kráčať za Zjavením ako oní mudrci z východu či učeníci na horu premenenia. S Kristom máme vystúpiť na to lebečné miesto. Na Golgote, kde každý z nás osobne pozná dielo Spasiteľa. Kristus Pán nás pozýva kráčať s Ním. On nás prevedie tento výstupom, ak mu budeme dôverovať. „Kto chce ísť za mnou, nech zaprie seba samého, vezme svoj kríž a nasleduje ma.“ Mk 8,34

S Kristom na tejto ceste poznáme Božiu lásku. Aj Váš manžel a otec sa z člena zboru stal neskôr presbyterom, dozorcem, seniorátnym, dištriktuálnym a generálnym presbyterom a členom synody ECAV. Symbolicky vystupoval na vrchol cirkevnej hierarchie. Na tejto ceste mohol poznávať, že sme všetci hriešni a biedni ľudia, ktorí potrebujú Božiu milosť. Aj hore na vrchole potrebujeme všetci poznať a počuť ten Boží hlas. Toto je môj milovaný Syn, v ktorom sa mi zaľúbilo; Jeho poslúchajte. Tento hlas nám ozrejmuje zmysel cesty hore. Pripomína nám za kým kráčame a za kým ideme. Je to Ježiš Kristus. On je Spasiteľ a záchranca živých a mŕtvych. Všetci máme kráčať za Ním. Ak sa nám zdá, že vystupujeme na vrchol, alebo zostupujeme do hrobu. Vždy za Ním.

On kráčajúci na kríž nás vyvedie zo smrti a z pekla brán. Aj dnes cirkev nie je nič iné ako spoločenstvo ľudí, ktoré oslavuje tohto Božieho Syna. On neprišiel spolupracovať s úspešnými,

debatovať s rozumnými či odsúdiť hriešnikov. Kristus prišiel pre našu spásu a záchranu z hriechov, zo smrti a pekla. V Ňom aj dnes môžeme poznávať, že je Boží Syn. V Ňom aj nám zaznieva Boží hlas, ktorí práve v hodine smrti tak veľmi potrebujeme počuť. Hlas života večného, hlas mocný a Boží, ktorý víťazí nad temnotou zúfalstva.

Tento Boží hlas k Ježišovi znie aj k nám. Ale čo viac, Kristus, toto slovo lásky, slovo Boha, premieta do služby. Dotýka sa ramien učeníkov. Dvíha ich a vyvádza zo strachu. Božie slovo nás povzbudzuje, aby sme neklesali a v strachu sa nezastavovali. Dvíha nás zo strachu. On.

Nie tri stánky, nie ľudské príbytky, pomníky, či diela rukou človeka zhotovené, ako hovorí apoštol Pavel: Vieme totiž, že keď sa stánok nášho pozemského príbytku aj zborí, máme dom od Boha, príbytok nie rukou zhotovený, večný v nebesiach (2 Kor 5). Iba Kristus, ktorý aj na konci cesty, keď sa nás dotýka, môže nás pozdvihnúť z prachu zeme do sveta vzkriesenia.

Vážená zarmútená rodina. Rozlúčme sa aj my s našim drahým zosnulým bratom vo viere, že na tej ceste aj nás dvíha Kristus. Dôverujme tejto Jeho službe, ktorá nás v Jeho cirkvi posilňuje cez slovo Božie a sviatosti. Aj my verne dôverujúc Pánovi Ježišovi, nasledujme cestu i tam, kde je bolesti. Tam, kde sa sami strácame alebo sa lúčime s milovanými. Tam máme pozdvihnúť zrak k Ježišovi a dôverovať svedectvu, že živý Boh nenechá svojich synov a dcéry, ale vedie ich do svojho kráľovstva skrze život a dielo Ježiša Krista.

Amen.

Rozlúčka predsedníctva ECAV Nitra za cirkevný zbor

Zosnulý brat Pavol Stehlo, Palko, ako ho volali v cirkevnom zbore, bol zborovým dozorcem v najťažšom období novodobej histórie zboru v od 10.7.1994 do 25.4.1997. V tom čase sa pripravoval jedinečný, nadčasový projekt výstavby nášho chrámu a zborového centra, ktoré architekti i laici obdivujú dodnes. Za jeho pôsobenia v službe dozorcovi bol položený a posvätený generálnym biskupom Júliusom Filom základný kameň chrámu (26.12.1995) a začalo sa s jeho výstavbou (apríl 1996). Boli to veľmi zložité časy, nakoľko finančné prostriedky zboru sa minuli len na postavenie základov a zložitých základových pilotov, nič nebolo vidieť nad zemou. Ľudsky si asi ani nevieme predstaviť, čo ako štatutár v tom čase administrovaného zboru Paľko prežíval, nakoľko temer celá ťarcha bola na jeho pleciach. Bola to úžasná obeta jeho osobná, i jeho rodiny, venovaná úprimnej službe Hospodinu.

Sestra presbyterka Danica Bobčková často spomína, že to, ako Paľko viedol zasadnutia nášho zborového presbyterstva, bolo úžasné. Zrejme sa tu prejavil jeho intelekt vzdelaného muža i prirodzená autorita uznávanej vedeckej osobnosti, vzhľadom na svoj pôvod aj dobre chápaného ľudí okolo seba. No a preto, že bol múdry, rozvážny a úprimne veriaci človek, bol kandidovaný aj do úradov seniorálneho, dištriktuálneho a generálneho presbytera. Všade bol zvolený a všade potiahol aspoň dve obdobia. Bol zborovým presbyterom až do roku 2006. Okrem toho bol paralelne sen., dištr., gen. presbyterom a teda aj člen synody.

Bol členom Správnej rady Evanjelickej diakonie na Slovensku. V roku 2017 bol seniorátom DNS navrhnutý na udelenie Pamätnej medaily reformácie, ktorú v danom roku aj prevzal.

Brat generálny biskup ECAV na Slovensku Ivan Eľko takto spomína:

„Paľko bol tichý človek a na prvý pohľad pôsobil ako uzavretý a odmeraný. Ale my, ktorí sme ho poznali vieme, že bol úprimnej priateľskej povahy a vedel si vážiť priateľov. Zúčastňoval sa zborových brigád. Nerobilo mu problém, že pán docent fúrikuje. Do kostola chodil nielen v nedeľu, ale aj vo štvrtky a bol ochotný odvážať starších domov. Bol aj finančne štedrý k cirkevnému zboru, či ku mne ako k farárovi. Mal som ho rád. Človek až časom zisťuje, aký poklad sa skrýva v niektorých ľuďoch. Prijmite drahá rodina vyjadrenie úprimnej sústrasti a srdečnej vďačnosti seniorátu, dištriktu, generálnej cirkvi a Evanjelickej diakonie za jeho mnohoročnú službu pre cirkev. Budem na Paľka, nášho vzácného brata, priateľa a spoluslužobníka spomínať a úprimne za ním trúchliť.

V mene všetkých predsedníctiev a vedenia Evanjelickej diakonie.

Ivan Eľko – generálny biskup ECAV na Slovensku

Za cirkevný zbor ECAV Nitra sa lúči predsedníctvo Ivan Boženík a Ján Huba, celé zborové presbyterstvo a tiež členovia cirkevného zboru a priatelia.

Češť jeho pamiatke,
nech odpočíva v pokoji.

NEKROLÓG - doc. Ing. Pavol Stehlo, CSc.

Pavol Stehlo, ktorého najbližší volali Palko, sa narodil 14. augusta 1940 v Košiciach ako štvrtý z piatich synov otca Ing. Jána Stehlu a Gizely rodenej Hartmannovej. Dožil sa 80 rokov, 5 mesiacov a 7 dní.

Šťastné detstvo prežil v rodine lesného inžiniera a milujúcej matky v lone krásnej prírody v Dobšinej aj v Kremnici. Študoval na Strednej poľnohospodárskej technickej škole veterinárneho smeru v Barci. Na Vysokej škole poľnohospodárskej v Nitre študoval v období rokov 1959-1964. Počas štúdií v Nitre sa zoznámil aj so svojou manželkou Zuzanou, s ktorou vstúpil do manželstva v r. 1968 a spolu majú dcéru Janu.

Už počas študentských rokov sa venoval mnohým športom napr. ako lyžiarsky asistent a taktiež bol aktívnym členom aeroklubu, kde lietal na bezmotorových lietadlách a venoval sa parašutizmu.

Profesionálny vývoj Ing. P. Stehlu je spojený s činnosťou na Ústave práce v poľnohospodárstve a potravinárskom priemysle, kde začal pracovať od roku 1966 a neskôr s prácou na Výskumnom ústave ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva v Bratislave, na ktorom pracoval od roku 1987 až do jeho odchodu do dôchodku.

Zosnulý Pavol počas svojho profesionálneho života zastával rôzne posty počnúc asistentom po samostatného vedeckého pracovníka, z toho 20 rokov vo funkcii vedúceho detašovaného pracoviska v Nitre. Podieľal sa dlhé roky na výskumnej práci v oblasti ekonomiky práce ako aj dlhoročný externý pedagóg na Slovenskej poľnohospodárskej univerzite. Výsledky svojej výskumnej práce publikoval v nespočetných vedeckých prácach a odborných článkoch.

Pavol bol aktívnym členom CZ ECAV Nitra, kde bol niekoľko rokov vo funkcii zborového dozorca. Každú nedeľu prichádzal do kostola a zúčastňoval sa rôznych aktivít a podujatí cirkvi.

Zosnulý Pavol Stehlo bol človek obetavý, láskavý, zásadový a čestný, skromný a ochotný vždy pomáhať. Mnoho ľudí sa ešte aj v jeho dôchodkovom veku naňho obracalo s pomocou pri odbornej práci.

Voľné chvíle trávil hlavne čítaním a prechádzkami v prírode. Bol milujúcim starým otcom pre vnúčatá Romy a Maxa.

V posledných rokoch mu život strpčila Parkinsonova choroba a posledný rok života strávil v sociálnom zariadení Promeritae Quieti sv. Svorada.

Môžeme teraz plakať lebo odišiel, alebo sa môžeme usmievať, pretože žil. Môžeme zavrieť naše oči a priať si, aby sa vrátil, alebo ich môžeme nechať otvorené a uvedomiť si, čo všetko nám zanechal. Naše srdcia môžu ostať prázdne, lebo ho už nikdy nevidíme, alebo môžu ostať plné lásky, ktorú sme spolu zdieľali.

Pri jeho lôžku sa zjavili poslovie Velkého tajomstva, ktoré v živote tak úpenlivo hľadáme, a ktoré sa napokon vždy dozvieme. Jeden jediný krát. Paľko ho už vie a navracia sa späť, odkiaľ sme všetci prišli a kam sa vrátíme. Drahý náš, si doma, si tam, kde už anjelom netreba krídla.

JÁN JANČOVIC 80 ROČNÝ

Na národa roli dedičnej so zakorenenými dolnozemskými výhonkami.

Náš jubilant, čerstvý osemdesiatnik Ján Jančovic patrí medzi najaktívnejších dopisovateľov týždenníka Slovákov v Maďarsku, ale aj Nášho kalendára a mnohých ďalších periodík, ktoré venujú priestor minulosti a súčasnosti dolnozemských Slovákov. Vytrvalý pracovník na národa roli dedičnej je neúnavným bádateľom minulosti a propagátorom kultúrnych hodnôt našej Slovače na Dolniakoch a v jeho rodnom Novohrade. Jeho publicistika (pôvodne novinovočasopisecká, v poslednom čase už aj internetová) a nemenej bohatá knižná tvorba predstavujú významný prínos do tejto problematiky, prinášajú nielen objavné údaje, ale odkrývajú aj širšie súvislosti. Nášho oslávenca oprávnenne zaraďujú k popredným znalcom vystahovaleckej tematiky, zameranej na územie historického Novohradu, ktorej sa intenzívne venuje už dlhé desaťročia. „Ak by sme mali na Slovensku pomyselnú Sieň slávy ako významní športovci alebo galériu významných národnokultúrnych pracovníkov, vlastencov, tak by tam nemalo chýbať meno nášho jubilanta,“ píše o ňom emeritný docent Trnavskej univerzity, v našich končinách tiež dobre známy niekdajší vedecký pracovník Ústavu pre zahraničných Slovákov MS František Bielik.

Poľnohospodársky inžinier, novinár, publicista, spisovateľ literatúry faktu Ján Jančovic sa narodil v roku 1941 v Pôtri (okres Veľký Kr-tíš). Po základnom

vzdelaní v rodisku a strednom v Šuranoch na Vysoké škole poľnohospodárskej v Nitre vyštudoval v rokoch 1962-67 ekonomiku poľnohospodárstva. Postgraduálne štúdium novinárstva absolvoval v rokoch 1978-80 na Fakulte žurnalistiky Univerzity Karlovej v Prahe. V začiatkoch zamestnania prešiel praxou agronóma, plánovača a vedúceho obchodnej prevádzky. Od roku 1970 pracoval výlučne v oblasti podnikovej propagácie a výstavníctva. Keď pracoval na generálnom riaditeľstve Agrokomplex SCPV a Agrokombinátu Zobor v Nitre vo funkcii vedúceho útvaru propagácie, bol súčasne aj výkonným redaktorom podnikového časopisu. Prispieval a doteraz prispieva do rôznych novín, časopisov a kalendárov na Slovensku a v zahraničí. Odborne spolupracoval s rozhlasom, televíziou a krátkym filmom. Na Slovensku najčastejšie písal do novín: denníka Roľnícke noviny (tam aj pod pseudonymom Ján Potran), Nedelná Pravda, Hlas ľudu a do časopisov Život, Slovensko, PaS, Lidé a Země, týždenníka Roľnícke novinky, ale aj do Slovenských národných novín, časopisu Slovensko a od roku 1983 i do vedec-

kých zborníkov. V zahraničí prispieva do našich portálov oslovma.hu a luno.hu, Hlasu ľudu, Roviny, Padinských zvonov (Srbsko), Našich snáh (Rumunsko) a Dolnozemskeho Slováka. V období od zrušenia generálneho riaditeľstva Agrokombinátu Zobor v roku 1991 až do roku 2004 bol najskôr manažérom a potom desať rokov zástupcom šéfredaktora týždenníka Roľnícke novinky. Počas týchto redakčných funkcií absolvoval viacero pracovných a študijných ciest, prevažne vo firmách v štátoch západnej Európy a Kanady. Svoje poznatky a výsledky bádania priamo v prostredí Slovákov žijúcich v jednotlivých krajinách priebežne publikoval v stovkách článkov v periodickej tlači, zborníkoch, ale aj samostatných monografických prácach, vydaných knižne. Je ženatý, manželka Eva, rod. Hrušovská (1946), má dvoch synov - Jána (1967), Ondreja (1972), ktorí sú obidvaja komerční inžinieri. Autor a celá rodina žije v Nitre, pričom Ján Jančovic na svojej rodnej postati v Pôtri zachováva kultúrne dedičstvo svojich roľníckych predkov, zariadené ako rodinné múzeum. Zo zachovalej pozos-

talosti ako i nákupom dom vybavil pôvodným nábytkom a zariadením, dvor a hospodárske budovy naplnil strojmi, náradím, náčiním na spôsob tradičného spôsobu života a práce roľníka v minulosti. Tento dom a dvor zanikajúcej roľníckej kultúry navštívili aj mnohí krajanovia žijúci nielen na Dolnej zemi, ale aj v Kanade, Švédsku, Nemecku a Česku.

Jána Jančovicová sa vraj najčastejšie pýtajú: Odkiaľ ten jeho záujem o dolnozemskej Slovákov? Odpoveď znie takto: „Ako chlapec som od najstarších Pôtorčanov počul, že prečo je v Pôtri už málo priezvisk, ktorých bolo veľa, alebo, že už niektoré úplne vymizli. Takto prichádzalo k tomu, že sa ľudia o tom rozprávali a jednu príčinu pripisovali aj tomu, že vedľa od svojich predkov, že z tej-ktorej rodiny ktosi ušiel alebo sa slobodne vysťahoval na Dolnú zem. Mnohí ako vojaci počas svetovej vojny sa s niekoľkými Slovákami dorozumievali, ktorí mali vedomosť, že skadiaľ ich predkovia prišli do okolia Pešti, Banátu, Báčky a podobne. Môj otec Ján (1905-1993) mával vždy zapnuté rádio, hlavne ráno, keď boli v éteri priaznivé podmienky a dobre sa dalo počúvať vysielanie Rádia Nový Sad, kde boli pozdravy jubilatov. A otec mi hovorí, že či počúvam, že spomínaný Hudec, Kukučka, Šimák, Ďuriš, Potran... môže byť aj jeden z tých, ktorý má predkov v Pôtri. Báťa Paľo Kukučka mne zase ako chlapcovi, keď prechádzal do obchodu popred náš dom (mal hádam už do 90 rokov), veľa o minulosti rozprával. Bol obchodníkom a ešte pred rokom 1918 nakupoval aj sta-tok na békešskej Dolnej zemi, kde sa často

stretával so Slovákami a to nielen Kukučkovcami, ale aj Dudkovcami, Vaškorovcami... A keď Pôtorčania ešte tesne pred rokom 1918 chodili do Banátu nakupovať ovčie stáda, tam v Kovačici, Aradáci, Padine nachádzali vzdialených príbuzných. Do Banátu odchádzali Slováci po tolerančnom patente (1781) slobodne. Príkladov je ešte viac, prečo ma tento záujem opantal na celý život.“

Náš oslávenc za normálnych, nekoronavírusových okolností je častým hosťom stretnutí a besied ako prednášateľ o Slovákoch v zahraničí naprieč južným Slovenskom, od Trnavy a Galanty cez Tešedíkovo, Diakovce, Kolárovo, Nesvady, Nové Zámky, Nitra, Levice, Želiezovce, Veľký Krtíš, Lučenec, ako aj v Békešskej Čabe, Šalgótarjáne či v Novom Sade, Kovačici, Selenči alebo v Josipovci v Chorvátsku. Pritom stále čosi organizuje, či už ide o styky s niekdajšími obyvateľmi jeho rodnej obce alebo prehlbovanie kontaktov so Slovákami v Srbsku a Maďarsku, napríklad s Albertišou, Veňarcom, Šamšonom a Gutou. Naďalej spolupracuje s Inštitútom biodiverzity a biologickej bezpečnosti pri SPU v Nitre, kde je tiež autorom príspevkov v zborníku. Jeho pričinením do projektov zapojili aj spoločnosti Slovákov na Dolnej zemi, napríklad firmu Zdravo Juraja Bocku zo Selenče a firmu Františka Závodu Sarvašský gazdovia. Je členom Slovenského syndikátu novinárov a Spolku slovenských spisovateľov a o jeho úspešnosti svedčí aj fakt, že často v odborných príspevkoch rôznych autorov nachádzame citácie z obsahu jeho príspevkov.

Náš skúsený odborník na minulosť a súčasnosť našej Slovače sa pozerá s istým nadhľadom a predsa len zvonka, o to vzácnejšie sú jeho osobné skúsenosti a názory, preto sme ho teda na záver poprosili, aby nám stručne charakterizoval slovenskú komunitu v Maďarsku: „V prípade Slovákov žijúcich už minimálne tristo rokov na území terajšieho Maďarska treba vyzdvihnúť najmä stratu ich pôvodného materinského jazyka, pričom ich mentalita zostala slovenská. Cítiť ich slovenské povahové vlastnosti, medzi nimi vďačnosť a toleranciu, ale maďarskosť je v nich tak zaštepovaná, že si to sami už veľmi ani neuvedomujú. Aj tí, ktorí dobre ovládajú archaickú slovenčinu, radšej chcú hovoriť po maďarsky. Prekvapuje, že aj tí pôvodom Slováci, ktorí tak radi spievajú - tancujú po slovensky a sú členmi slovenských súborov, spolkov a krúžkov, keď idú voliť, za Slováka sa neprihlásia. Cítia po slovensky, ale boja sa prejavíť národnostne i jazykovo. Tie ich jazykové zábrany sa iste dajú vysvetliť najmä dlhodobou absenciou jednojazyčných slovenských škôl, súčasný stav ich identity by si iste zaslúžil fundovaný prieskum a hlbšiu analýzu.“

Imrich Fuhl, Ľudové noviny,
týždenník Slovákov žijúcich
v Maďarsku

PÔSTNY KALENDÁR

Nedeľa

Pondelok

Utorok

Streda

Štvrtok

Piatok

Sobota

Modli sa za deti v detskej besiedke a ich vedúcich.

Zavolaj alebo napíš niekomu, koho si dávno nekontaktoval a spýtaj sa, ako sa má.

21. februára

22. februára

Dnes dŕž pôst od sociálnych médií. Ak to nemôžeš urobiť dnes, vymeň to za inú aktivitu v iný deň a vykonaj tak pôst od sociálnych médií vtedy.

23. februára

Vyhľadaj partnerov diakonických služieb. Ak to nemôžeš urobiť dnes, vymeň to za inú aktivitu v iný deň a vykonaj tak pôst od sociálnych médií vtedy.

24. februára

Prečítaj si z Evanjelia podľa Marka 1:9-15. Aké by to bolo, keby si bol v púšti celých 40 dní?

18. februára

Prečítaj si z Evanjelia podľa Marka 8:31-38. Co sú tvoje Božie veci, na ktoré budeš nadviesť?

25. februára

Prečítaj si z Evanjelia podľa Jána 3:14-21. Zapal' sviečku ako sponienku na Kristovo svetlo v našich životoch.

19. februára

26. februára

Prečítaj si z Evanjelia podľa Jána 20:1-18. Spomeň si na blízkých zosnulých, zanes kvety k ich hrobu.

20. februára

27. februára

Modli sa za konfirmantov a vedúcich dorastu a mládeže.

Vyber si 3 ľudí, za ktorých sa budeš modliť.

28. februára

1. marca

Modli sa za všetkých stredoškôlkov a ich učiteľov.

Chod na prechádzku a pomodli sa za svojich susedov, keď budeš prechádzať okolo ich domov.

7. marca

8. marca

Modli sa za našich tarárov, dobrovoľníkov pri natáčaní online pobožnosti.

Prečítaj si niečo o misiách vo svete. Vyber si jednu a pomodli sa za ich prácu.

14. marca

15. marca

Chod na prechádzku pri východe/západe slnka a pozoruj, ako prcháajúce/odchádzajúce svetlo mení veci, ktoré vidíme.

9. marca

10. marca

Pomodli sa za zdravotníkov v nemocniciach.

16. marca

17. marca

Modli sa za členov svojho cirkevného zboru.

Napíš a podakuj tak personálu v tvojej miestnej nemocnici, požiarnej alebo policajnej stanici.

21. marca

22. marca

Vstaň o 15 minút skôr a stráv ten čas v tichu.

23. marca

24. marca

Dnes je kvetná nedeľa. Vyfarbi a vystrihni kvietok a vyzdob nim vhodové dvere tvojho domu!

28. marca

29. marca

Hosanna znamená „pomoc“, „zachrán“ alebo „vyslobodenie“. Aká je tvoja modlitba za zachránu?

30. marca

31. marca

Počas dňa sa trikrát pomodli nadviesť. Pri každom nádechu si predstav, že tá napája Božia prítomnosť. Pri každom výdychu vypusti aj svoje obavy.

Dnes je deň Judášovej zrady. Urob láskavý skutok, o ktorom nikomu nepovieš.

1. apríla

2. apríla

Dnes je zelený štvrtok. Upeč niečo pre niekoho z cirkevného zboru.

Dnes je Veľký piatok. Zúčastni sa Božhoslužieb. Mysli na cestu kríža, kde Kristus vydal svoje telo a krv ako obeť.

25. marca

26. marca

Pomodli sa za všetkých chorých, ktorých poznáš.

Nájd si dvakrát počas dňa oddych na 10 minút.

18. marca

19. marca

Vyber si diakonické zariadenia, na ktoré prispieš na Veľkú noc.

Modli sa za tých, ktorých spomenú v TV správach, ktoré budeš dnes počuť alebo v novinách, ktoré budeš dnes čítať.

11. marca

12. marca

Prečítaj si z Evanjelia podľa Jána 3:14-21. Zapal' sviečku ako sponienku na Kristovo svetlo v našich životoch.

Nechaj pri dverách svojho suseda niečo milé.

4. marca

5. marca

Zaplať za nákup osoby, ktorá je za tebou v obchode. Posuň túto činnosť na iný deň, keď práve dnes nejdeš do obchodu.

Pôst je cestou ku krížu. Urob si virtuálny výlet do múzea a pohľadaj umelecké dielo, ktoré ti pripomína nejakú cestu.

25. februára

26. februára

Zazvoň svojim susedom a ponukni svoju pomoc s nákupmi alebo niečím iným, ak je to možné.

27. februára

6. marca

Upeč pre priateľa koláčik a nechaj ho pri jeho dverách.

13. marca

Navštív park a pozbieraj smeti, ktoré uvidíš (nezabudni na rukavice!).

20. marca

Chod na prechádzku a hľadaj kroky a narcisy. Rozmyšľaj nad tým, čo píšeš o novom živote, ktorý začína.

27. marca

Biele sobota je symbolom ticha a Kristovho hrobu. Prečítaj si z Evanjelia Podľa Jána 20:1-18. Spomeň si na blízkých zosnulých, zanes kvety k ich hrobu.

3. apríla

IVAN ELKO: ČAKÁ NÁS HISTORICKY JEDINEČNÁ SKÚSEŇ

Bratia a sestry,

na jeseň 2019 prijal parlament zákon o podpore činnosti cirkví. Zároveň vláda prijala opatrenie na automatické zvyšovanie minimálnej mzdy. Výška štátneho transferu nedokáže pokryť nároky na zvyšovanie miezd farárov a pokrytie celej spoločnej služby cirkvi; teda náklady na naše spoločné projekty, programy, podujatia, činnosť výborov a orgánov cirkvi, réžiu biskupských úradov, platy zamestnancov ústredia a náklady na stravné lístky duchovných. Zodpovednosť za pokrytie celých nákladov na svoju činnosť nesú cirkvi samy.

K tomu je tu minimálne tridsať rokov oprávnené znejúci hlas duchovných, že si zaslužia slušné platy a dôchodky. Zistili sme, že ak by sme mali vyplatiť kaplánovi zvyšujúcu sa minimálnu mzdu a ostatným duchovným mzdu primerane navýšiť, potrebovali by sme približne 1,5 milióna eur navyiac. Čo bolo v možnostiach cirkvi urobiť, urobili sme už pre rok 2020. Potrebujeme však viac našich vlastných peňazí na dofinancovanie nákladov na činnosť cirkvi. Českobratskí evanjelici takéto dofinancovanie poznajú už 27 rokov. Rovnako evanjelici na Sliezske, v Poľsku a Maďarsku. My sme zmeškali.

Pripraviť v rámci jedného roka riešenie, diskutovať ho, vysvetľovať a motivovať k pridaniu sa, je jedna vec. Pripraviť ho v atmosfére malej občianskej vojny, ktorú máme v

**PRIZNÁM SA
K SVOJEJ CIRKVI**
evanjelici.sk

**SODB
2+21**

**SČÍTANIE
OBYVATEĽSTVA 2021**

DÔLEŽITÉ DÁTUMY SČÍTANIA
SAMOSTATNE CEZ INTERNET: 15.2.2021-31.3.2021
ASISTOVANÉ SČÍTANIE: 1.4.2021- 31.10.2021

Sčítanie obyvateľov priniesie nenahraditeľné informácie o stave spoločnosti, o jej demografických, sociálno-ekonomických a kultúrnych štruktúrach. Po desiatich rokoch priniesie komplexný pohľad na to, ako sa Slovenská republika a jej obyvatelia zmenili a má veľký význam pre podporu rozhodovania, čo môže posunúť Slovensko aj cirkiev vpred.

**VY STE SOL ZEME.
VY STE SVETLO SVETA.**
(MT 5, 13-14)

- Na začiatku je rozhodnutie vyplniť elektronický sčítací formulár na stránke: www.scitanie.sk.
- Pri otázke: "Aké je vaše náboženské vyznanie" treba kliknúť na možnosť **s náboženským vyznaním**.
- Po kliknutí na šípku v rámci vyberiem 2. možnosť v zozname: **Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku (evanjelická)**.
- Povzbudím k prihláseniu sa k ECAV aj ďalších evanjelikov: členov rodiny, priateľov či známych.

**ČO MÔŽEM
UROBIŤ
JA?**

**AKO MI
POMÔŽE
CIRKEVNÝ
ZBOR?**

ECAV Ak nemáte technické podmienky k elektronickému sčítaniu, pomôže vám farár/ka alebo člen vášho cirkevného zboru. Stačí kontaktovať farský úrad, alebo priamo predsedníctvo zboru.

JÁN HROBOŇ
BISKUP ZÁPADNÉHO DIŠTRIKTU

"Možno si aj dnes hovoríme: situácia v spoločnosti, cirkvi, alebo moja osobná či rodinná je taká, že nám pomôže už iba zázrak. Ten zázrak sa naozaj stal a prišiel v Ježišovi Kristovi. A On zázrak nového života ponúka každému z nás. Čaká na postoj nášho srdca, našu odpoveď."

IVAN ELKO
GENERÁLNY BISKUP ECAV

"Sčítanie obyvateľstva je dôležité z hľadiska vyznávateľského priznania sa k evanjelickej viere a k vlastnej cirkvi. Jeho výsledok bude súvisieť aj s ďalším financovaním našej cirkvi. Povzbudzujeme vás k povedomému a aktívnemu evanjelickému prejavu."

PETER MIHOČ
BISKUP VÝCHODNÉHO DIŠTRIKTU

"Súčasnou sčítacích formulárov bude aj otázka vierovyznania. Aj tu sa ukáže, či v živote počítame s Bohom. V Jeho očiach nie sme suché čísla, ani štatistické dáta, máme oveľa väčšiu hodnotu. Boh s nami ráta! Vyznajme s bdelosťou v srdci, že rátať aj my s Ním."

cirkvi, a byť komunikačne obmedzený korunou, je téma sama osebe. Prišli však obavy, ako cirkevné zbory unesú nároky na odvody do spoločného fondu. V celej nahote sa nám odkrýva fakt, že obrovské množstvo našich členov obmedzilo kontakt s cirkvou na zapltenie cirkevného príspevku päť eur ročne. Mnohí ho neuhradia vôbec. Zbory zápasia s permanentným nedostatkom prostriedkov. Je sprievodným znakom hlbokkej krízy, ktorou je zasiahnutá naša cirkev. Netrvá rok ani desať rokov. Jeme trpké ovocie toho, na čo upozorňovali už naši otovia. O to väčšia vďaka patrí

tým, ktorí pochopili a s úplnou samozrejmosťou finančne podporujú svoju milovanú cirkev.

Súvislosti sú teda veľmi komplikované. Zostáva tu však naša cirkev, ktorá koná svoje misijné, katechetické a diakonické poslanie. Neskladá porazenecky ruky, naopak, chce ich dvíhať k väčšej aktivite! Potrebuje však viac peňazí pre svojich duchovných. Jej orgány pracovali a pripravovali riešenie. Synoda uprednostnila návrh Združenia evanjelických duchovných, ktorý sa javí ako solidárny ku slabším. Začne platiť v roku 2021 a ak sa Fond finančného zabezpečenia

ECAV začne korektne plniť, farári a celá cirkev pocítia jeho efekt.

Áno, chápeme, že v našej cirkvi žije množstvo ľudí, ktorí nemajú nazvyš. Takí sú však aj v iných cirkvách a mnohokrát nás prekvapujú svojou dobročinnosťou. Každý môžeme premýšľať nad tým, koľko peňazí sme si dlhodobo zvykli vyčleňovať na svoj cirkevný zbor a svoju cirkev. Koľko pre seba, na svoj voľný čas a záľuby. A kto asi boli tí, ktorí náklady na činnosť cirkvi vždy nejako zatiahli za nás.

Milí moji, keby išlo o zázraky. Ale ide možno o desať eur pre svoju milovanú cirkev naviac. Naši predkovia na ktorých sa odvolávame, mali neporovnateľne menej ako my. Čo by asi povedali na našu diskusiu a obavy? Dovoľujem si vás požiadať o Vašu trpezlivosť, pochopenie a vernosť. Bude to spočiatku možno boľieť, ale verím, že sa časom presvedčíme, že spoločný fond prináša dobré ovocie. Dokonca že cez väčšiu finančnú zainteresovanosť aj viac

osobne oceníme, čo naša cirkev žije a robí dnes.

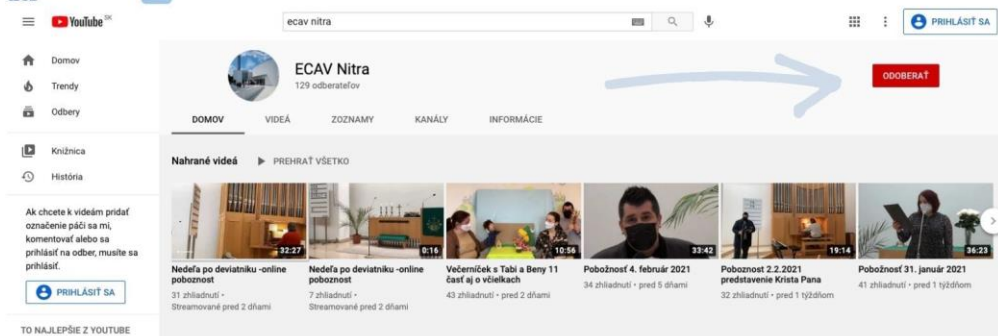
Čaká nás teda historicky jedinečná, nová skúsenosť. Nevzdajme to, dokážme sa. Myslíme na vás všetkých a na tie miesta a príležitosti, kde sme sa v tomto roku mohli stretnúť. Mám Vás rád a mám rád našu cirkev. Milosť Pána Ježiša Krista, láska Božia a účastenstvo darov Ducha Svätého, so všetkými nami!

Ivan Eľko,
generálny biskup ECAV
na Slovensku

CSOB PAY by square

Youtube kanál: ECAV Nitra
a nezabudnite **ODOBERAŤ**
Ďakujeme za vašu podporu a dary

TO NAJLEPŠIE Z YOUTUBE

Misijná stratégia zborov a ECAV na Slovensku

ECAV na Slovensku pripravila dotazník aj pre vnútro-zborové účely. Dotazník v papierovej forme si môžete prevziať v kostole. Keďže pre pandémiu sa posúvajú všetky termíny zasadnutí, ešte stále môžete zborový dotazník vyplniť na online formou na našej stránke www.ecavn.sk. Za odpovede ďakujeme.

Cirkevný príspevok ročne a mesačne

V roku 2020 si k 31.12 uhradilo členský príspevok 703 členov zboru z 1440 členov. V roku 2021 nariadením synody ECAV je povinný každý cirkevný zbor na zabezpečovania financovania cirkvi odvieť istú čiastku do spoločného balíka financovania ECAV na Slovensku. Pre CZ ECAV Nitra je to suma vo výške zaokrúhlene 8400 eur. V prepočte na člena /na každého jedného bez ohľadu veku/ zaokrúhlene to vychádza do 8 eur. Podľa predbežných rozhovorov budeme musieť na najbližšom zasadnutí konventu riešiť výšku cirkevného príspevku a tiež bude na zvážení či je možné udržať pri tomto nastavení financovania sumu vo výške 13 eur za dospelého člena a 1,50 na dieťa.

V roku 2020 sme spustili aj projekt MCP- mesačný cirkevný príspevok. Trvalým príkazom na účet CZ momentálne podporuje zbor 18 členov. Je to nárast o 10 členov. Všetkým ochotným darcom ďakujeme. Oslovujeme najmä mladú generáciu a ľudí zárobkovo činných vo veku 20 až 60 rokov. Vaše pravidelné mesačné príspevky môžu celkom preformovať a zmeniť chod a financovanie celého cirkevného zboru. Pridajte sa k nám.

YouTube ECAV Nitra

Začiatkom januára sme začali vyselať online už aj na Youtube kanál ECAV Nitra. Je to najmä zásluhou bohuznámeho brata, ktorý neváhal investovať svoje prostriedky. Kliknutím na ODOBERAŤ nám pomôžete posunúť sa do „live“ mobilného vysielania. Potrebujeme 1000 odberateľov.

Zariadenie pre seniorov

Začiatkom mesiaca február prišla na farský úrad dôležitá zásielka. Zmluva o grante na výstavbu domu seniorov a stacionára. Po podpise zmluvy a uplynutí lehôt sa musí začať s procesom verejného obstarávania dodávateľa stavby. Na jeseň roku 2021 prípadne začiatkom roka 2022 je predpokladaný začiatok stavby. Cirkevný zbor stojí pred neľahkou úlohou získať chýbajúce prostriedky vo výške takmer 1 mil. eur.

Ochota, ktorá prekoná krízu - Ďakujeme

Podľa rozhovorov s kolegami v niektorých cirkevných zboroch došlo v roku 2020 k poklesu príjmom v rozmedzí 50-80 %. Komplikácie zasiahnu nielen podnikateľský sektor a rodiny, ale aj duchovnú rodinu cirkvi. Chceme vyjadriť poďakovanie mnohým štedrým darcom, ktorí svojou ochotou podporili zbor zachraňujú situáciu, ktorá je vážna. Na bankový účet sme prijali v posledných dvoch mesiacoch roku 2020 dary: v decembri: Cirkevný príspevok 869,00, Milodar na cirkev 770,00, Mesačný cirkevný príspevok 110,00, Ofera 20,00, Milodar pre br. farara 50,00, SPOLU: 1819 EUR; v novembri : milodary: 510,00, CP: 385,00, Ofera: 25,00, MCP: 120,00, Slúžiacim: 100,00, SPOLU: 1140,00 EUR. Nech Hospodin požehnáva obetavých darcov.

Online aktivity

Vo štvrtok a v nedeľu vysielame online pobožnosti o 11:30. V nedeľu o 10:30 je online detská besiedka. Každý druhý štvrtok o 17:00 je skupinka mamičiek a o 20:20 skupinka oteckov. Biblická hodina každý týždeň vo štvrtok o 17:15. V týždenných cykloch pripravujeme pre najmenších Večerníček s Tabi a Beny. Konfirmácia detí piatok o 15:15 a stretnutie dorastu o 16:00. Raz mesačne mládež v piatok o 20:00. Konfirmácia dospelých v utorok a štvrtok od 20:00 podľa dohody. **PRIDAJTE SA aj VY k online spoločenstvu.**

MODLITEBNÉ NÁMETY

V posledných dňoch zažívame únavu. Hoci nás k aktivite volá jarné slniečko, dni karantény a situácia v spoločnosti je pre mnohých viac ako stresujúcou. Pôstny čas môžeme využiť na nájdenie toho najväčšieho daru pri štúdiu Božieho slova. Pán Ježiš nás povzbudzuje v Evanjeliu Jána 14,27: „*Pokoj vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam, ale ja vám ho dávam, nie ako svet dáva. Nech sa vám srdce neznepokojuje a neľaká.*“ Modlime sa, aby ľudia nachádzali v týchto dňoch pokoj.

Záver mesiaca patrí učiteľom. Mnohí z nich aj v tejto dobe skutočne odovzdávajú zo seba všetko. Spomeňme si v modlitbách na učiteľov, ktorí nás viedli a vychovávali. Zahrňme do spoločných modlitieb aj všetkých pedagógov. V Žalme 71,17: „*Bože, učil si ma od mladosti a ja dosiaľ hlásam tvoje obdivuhodné skutky.*“ Nezanedbávajme Božie slovo, ktoré nás vychováva, vzdeláva a vedie.

Zahrňme do modlitieb ženy, ktoré majú v živote niekoľko povolání paralelne. Manželky, matky, priateľky, gazdiné, upratovačky, svoje zamestnanie a kadečo iné. V Biblii sú často vzorom modlitby, služby a hlboké dôvery. Tie, ktoré sa obrátili k Pánovi Ježišovi, našli spásu nielen pre seba, ale aj silu privádzať k nej ďalších v najťažších situáciách. Mt 15,28: „*Na to jej povedal Ježiš: Ó, žena, veľká je tvoja viera. Nech sa ti stane, ako chceš! A ozdravela jej dcéra v tú hodinu.*“

PRESMERUJME 2 % Z DANE
PRE BOHUMILÚ ČINNOSŤ NAŠEJ
EVANJELICKEJ ZBOROVEJ DIAKONIE

Žijeme skutočne veľmi ťažkú dobu, spôsobenú pandémiou koronavírusu. Žiaľ, sprevádza ju obrovský počet úmrtí, zväčša ľudí v seniorskom veku. A práve o túto najzraniteľnejšiu skupinu sa starajú naši diakoni a diakonisy. Robia to k veľkej spokojnosti klientov, o čom svedčí i nedávne významné ocenenie riaditeľa našej diakonie Milana Slezáka. Kvalita práce našej diakonie je veľmi závislá i od finančnej podpory nášho cirkevného zboru. Tá je možná len vďaka tomu, že naše Občianske združenie Pavla Valáška môže poberať daňovú asignáciu (známu ako 2 % z dane). Každý, kto venuje asignáciou časť svojej dane nášmu občianskemu združeniu, ani o cent svojich peňazí neprichádza. Len sám slobodne a adresne určí, kam má smerovať časť jeho dane.

V minulosti sme vďaka rozumnému rozhodnutiu členov nášho cirkevného zboru, našich priaznivcov i aktivite viacerých našich veriacich, ktorí získali pre asignáciu nášmu občianskemu združeniu mnohých svojich priateľov, získali nemalé sumy. Tie zabezpečili, že naša Evanjelická zborová diakonia môže napriek neľahkej dobe fungovať. Rok

OBČIANSKE ZDRUŽENIE PAVLA VALÁŠKA

**AJ TVOJE
2 % POMÔŽU**

ĎAKUJEME

podporou OZ PV podporuješ najmä prácu
Evanjelickej zborovej diakonie v Nitre
pomoc seniorom a rodinám po každej stránke

[www.ecavn.sk/Obc. zdruzenie Pavla Valáška](http://www.ecavn.sk/Obc_zdruzenie_Pavla_Valaska)

2020 bol špecifický. Daňové priznania bolo možné podávať kvôli pandémie i dodatočne v októbri. Preto ešte nepoznáme presnú sumu, ktorú sme venovali nášmu občianskemu združeniu. K januáru 2021 prišlo na náš účet z daňových úradov dovedna 8 534,36 eur. Je možné, že vo februári k tejto sume ešte niečo pribudne. Veľmi by to pomohlo.

V týchto dňoch už každý z nás rozhoduje o tom, koľko peňazí získame daňovou asignáciou za rok 2020. Podnikatelia a fyzické osoby, ktoré si sami podávajú daňové priznania, tak môžu urobiť do 31. marca 2021. Zamestnanci, za ktorých daňové priznania podáva ich zamestnávateľ, do 30. apríla. Aké kroky je potrebné urobiť, ak nám chcete pomôcť, nájdete na webovej stránke nášho zboru www.ecavn.sk v časti Aktuality a Občianske združenie Pavla Valáška. Rovnako i na facebookovej stránke nášho zboru. Sú tu uvedené všetky údaje, potrebné pre vyplnenie daňových priznaní i Vyhlásenia o poukázaní časti dane.

Údaje o prijímateľovi uvádzame i tu:

IČO: 42048991 (zarovnávať sprava)

Právna forma: Občianske združenie

Obchodné meno: Občianske združenie Pavla Valáška

Sídlo: Sládkovičova

Súpisné číslo: 12

PSC: 949 01

Obec: Nitra

Zamestnanci musia Vyhlásenie o poukázaní dane a potvrdenie od zamestnávateľa o výške dane doručiť (poštou alebo osobne) na príslušný daňový úrad podľa miesta bydliska. Ak si nie ste s niečím istí, môžete tieto písomnosti dať i do poštovej schránky na našom kostole. Najneskôr však do 15. apríla 2021 aj s ceruzkou uvedeným telefónnym číslom na vás. V tomto prípade tlačivá skontrolujeme, ak bude potrebné i doplníme a zašleme na príslušný daňový úrad.

Za presmerovanie časti dane nášmu občianskemu združeniu vopred ďakujeme.

KAŽDÝ CENT DOSTÁVA ZMYSEL V SLUŽBE

Osobitne to platí v týchto ťažkých časoch

Za Občianske združenie Pavla Valáška Ivan Boženík a Ján Huba